

Рейтинговий звіт INTR 001-006 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Акціонерний комерційний банк «Інтеграл»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	27.06.2007 року
Дата оновлення:	17.06.2009 року
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB- (попередній)
Прогноз рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АКБ «Інтеграл» за 2007 і 2008 роки та І квартал 2009 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим Банком, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності Банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Історія кредитного рейтингу

Дата:	27.06.07	24.07.07	18.12.07	29.05.08	16.12.08	17.06.09
Рівень кредитного рейтингу:	uaBB+	uaBB+	uaBB+	uaBB+	uaBBB– (попередній)	uaBBB– (попередній)
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підвищення	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Попередній кредитний рейтинг – такий кредитний рейтинг, який визначено з урахуванням можливості настання/ненастання подій, що можуть суттєво вплинути на кредитоспроможність об'єкта рейтингування. Надалі попередній кредитний рейтинг має бути підтверджений або змінений у результаті отримання додаткової інформації після настання/ненастання зазначених подій.

Рівень кредитного рейтингу АКБ «Інтеграл» підтримується:

- достатніми показниками ліквідності банківської установи на фоні загального зниження ліквідності банківської системи;
- достатнім рівнем інформаційної відкритості та прозорості;
- підтримкою з боку акціонерів та очікуваним збільшенням капіталу банку.

Рівень кредитного рейтингу АКБ «Інтеграл» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, а також значною часткою проблемної заборгованості у кредитному портфелі банківської установи, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- значною концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами, що зумовлює залежність Банку від невеликого числа його клієнтів та підвищує ризик ліквідності;
- обмеженими можливостями щодо залучення клієнтів, що обумовлено недостатнім розвитком регіональної мережі та карткового бізнесу;
- посиленням впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниженням ділової активності в окремих секторах економіки, що призвело до погіршення платоспроможності окремих позичальників та негативно вплинуло на фінансові показники Банку.

Основні показники

Показник	01.01.05	01.01.06	01.01.07	01.01.08	01.04.08	01.07.08	01.10.08	01.01.09	01.04.09
Активи, млн. грн.	198,39	237,86	347,92	453,57	480,08	524,62	528,85	534,63	571,22
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	165,69	202,16	296,51	409,14	402,56	444,27	451,11	459,98	485,13
Кошти клієнтів, млн. грн.	107,10	135,51	211,23	241,96	228,00	370,35	338,05	374,97	359,18
Власний капітал, млн. грн.	47,88	50,79	76,66	92,22	92,75	83,12	84,03	84,57	85,69
Доходи, млн. грн.	26,71	22,82	39,78	60,40	14,58	35,42	57,82	90,11	24,20
Витрати, млн. грн.	23,39	19,91	37,11	56,35	13,50	33,05	54,53	86,28	23,05
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	4,65	3,58	3,10	5,23	1,12	2,76	3,99	6,07	1,17
Чистий прибуток, млн. грн.	3,32	2,90	2,68	4,05	1,07	2,37	3,28	3,83	1,15
Рентабельність активів (ROA),%	1,67	1,22	0,77	0,89	-	-	-	0,72	-
Рентабельність капіталу (ROE),%	6,93	5,72	3,49	4,40	-	-	-	4,52	-

Резюме

II півріччя 2008 року стало переломним для банківської системи України. В умовах погіршення економічної ситуації в країні та на фінансовому ринку зокрема, для вітчизняних банків загострилися 3 основні проблеми: різке зниження ліквідності, зниження довіри інвесторів та висока ймовірність втрати активів через неплатоспроможність позичальників.

Так, погіршення ліквідності та якості активів банківських установ поставили під загрозу виконання банківською системою України її основних функцій – своєчасного здійснення розрахунків та перерозподілу ресурсів в економіці, через що виникла необхідність оперативного втручання регулятора у діяльність окремих банків. Через дефіцит ліквідності та постійну зміну умов діяльності (операційного середовища) більшість банківських установ була змушена не лише обмежити кредитування економіки, але й звернутися за фінансовою підтримкою до регулятора з метою збереження платоспроможності. Банки почали втрачати довіру вкладників та інвесторів, для відновлення якої потрібно буде тривалий проміжок часу. Протягом наступних років ключовим завданням для банківського сегмента країни буде збереження репутації, не останнє місце у чому буде посідати якісне управління залученими ресурсами, яке забезпечить їх своєчасне повернення та прибуткову діяльність.

При цьому, враховуючи складну макроекономічну ситуацію та суттєве погіршення операційного середовища, рейтингове агентство не очікує швидкого відновлення фінансової системи України, зберігаючи негативний прогноз для окремих банківських установ. Рейтингове агентство очікує, що протягом року основні показники діяльності банків погіршуватимуться, тому для «фінансового оздоровлення» банків регулятором буде здійснюватися комплекс адміністративних та фінансових заходів, від ефективності яких значною мірою буде залежати виконання банками їх основних функцій.

АКБ «Інтеграл» належить до IV групи банків у ренкінгу НБУ, посідаючи у ній станом на 01.04.09 р. 48 позицію за обсягом чистих активів (110 місце у загальному ренкінгу). Наразі обслуговування клієнтів здійснюється у Головному офісі, та 2 відокремлених територіальних підрозділах, розташованих у м. Києві. У своїй діяльності АКБ «Інтеграл» орієнтується переважно на обслуговування корпоративних клієнтів та має відносно стабільну клієнтську базу.

Банк не має асоційованих компаній, які обліковувалися за методом участі в капіталі, а обсяг активних операцій з інсайдерами є незначним. Відповідно до публічної інформації, АКБ «Інтеграл» входить до концерну «ЕНРАН», підприємства якого здійснюють діяльність у різних сегментах економіки.

За останнє півріччя у структурі основних акціонерів АКБ «Інтеграл» змін не відбулося: істотною участю володіють 2 юридичні та 2 фізичні особи. Окремі акціонери беруть участь в управлінні поточною діяльністю Банку безпосередньо та через колегіальні органи управління. У II півріччі 2009 року заплановано

проведення відкритої підписки на додаткову емісію акцій у сумі 37,3 млн. грн., проте не виключено, що акції будуть придбані існуючими акціонерами.

Загострення кризи ліквідності банківської системи України не мало суттєвого негативного впливу на діяльність АКБ «Інтеграл», проте внесло певні корективи у діяльність банківської установи. Банком було доопрацьовано внутрішню нормативну документацію, а також продовжено роботу над удосконаленням організаційної структури та інформаційно-технологічного забезпечення, що дещо знизило операційні ризики, проте значні кредитні ризики та ризики ліквідності зберігаються. Це, насамперед, пов'язано із значною залежністю діяльності банківської установи від діяльності окремих контрагентів, що виражається у високих концентраціях ресурсної бази та напрямів вкладень за клієнтами.

У зазначеному контролюючими органами було проведено перевірки діяльності АКБ «Інтеграл», за результатами яких порушень виявлено не було. Банком проводиться претензійно-позовна робота з повернення проблемної заборгованості. За переважною частиною позовів судовими інстанціями були ухвалені рішення на користь АКБ «Інтеграл», при цьому загальна сума невіршених позовних вимог є незначною. Протягом аналізованого періоду АКБ «Інтеграл» не порушував економічних нормативів, встановлених НБУ. Регулятивний капітал АКБ «Інтеграл» має добру структуру, а власні кошти розміщуються переважно у доходні активи, тому рівень захищеності капіталу є низьким. За більшістю економічних нормативів АКБ «Інтеграл» має значний запас відхилень від граничних значень.

Зростання балансового капіталу АКБ «Інтеграл» у аналізованому періоді було незначним та відбулося за рахунок результатів діяльності. На кінець I кварталу 2009 року власний капітал АКБ «Інтеграл» склав 85,69 млн. грн., або 15% чистих пасивів, та майже на 96% складається із статутного фонду та резервних фондів. Капіталізація АКБ «Інтеграл» є достатньою. Разом з тим, здатність банківської установи самостійно генерувати капітал є дещо обмеженою, що зумовлено низькими показниками прибутковості через значні відрахування до резервів під активні операції. Це посилює залежність подальшого розвитку Банку від прямого фінансування установи його акціонерами. Відповідно до рішення Загальних зборів Акціонерів, у II півріччі 2009 року заплановано відкрите розміщення акцій додаткової емісії на суму 37,3 млн. грн., успішне проведення якого може суттєво покращити фінансову незалежність банківської установи та послабить тиск на ліквідність АКБ «Інтеграл» несприятливого ринкового середовища.

Протягом аналізованого періоду чисті зобов'язання банківської установи продовжували зростати. Порівняно з 01.10.08 р. вони збільшилися на 40,7 млн. грн., переважно за рахунок збільшення обсягу депозитів окремих клієнтів. Міжбанківські кошти АКБ «Інтеграл» залучає переважно на умовах SWAP, а їхній обсяг є незначним. На міжбанківському ринку АКБ «Інтеграл» виступає переважно донором, розміщуючи надлишкову ліквідність. Наразі основу ресурсної бази АКБ «Інтеграл» формують кошти юридичних та фізичних осіб. Залучення коштів окремих клієнтів, яке у тому числі здійснювалося для підтримання ліквідності установи, призвело до посилення галузевої концентрації ресурсів та збереження високої концентрації ресурсної бази за окремими клієнтами.

Якість залучених ресурсів обмежується суттєвою концентрацією їх за окремими кредиторами, та загальним погіршенням ліквідності фінансовому ринку, що в подальшому може чинити суттєвий тиск на стабільність залучених ресурсів.

Станом на 01.04.09 р. чисті активи АКБ «Інтеграл» склали 571,22 млн. грн., а їх зростання в аналізованому періоді відбулося переважно за рахунок кредитування підприємств і фізичних осіб, а також переоцінки окремих валютних активів в останньому кварталі 2008 року (через девальвацію національної валюти). Питома вага неробочих активів є помірною (10,1% станом на 01.04.09 р.). Разом з тим, у зазначеному періоді незначно зросла питома вага негативно-класифікованих активів¹, які на кінець I кварталу 2009 року формували близько 1/3 чистих активів банківської установи. Це відбулося під впливом погіршення загальної економічної ситуації у країні та може свідчити про наявність на балансі банківської установи потенційно–проблемної заборгованості.

Високоліквідні активи (10,8% чистих активів АКБ «Інтеграл» станом на 01.04.09 р.) сформовано коштами на коррахунку в НБУ, в інших банках, а також готівковими коштами. Переважна частина міжбанківських кредитів є короткостроковими або розміщеними на умовах SWAP.

Отримана застава у понад 2 рази перевищує кредитний портфель, а у структурі врахованого забезпечення, як і раніше, переважають нерухомість (59,2%) та майнові права на грошові депозити (23%). Питома вага інших складових є незначною. Через значний обсяг міжбанківських операцій суттєвою залишається питома вага незабезпеченої частини заборгованості (чистий кредитний ризик), яка на кінець I кварталу 2009 року перевищує 45%, що, у свою чергу, зумовлює значний рівень резервування активних операцій.

Погіршення платоспроможності окремих позичальників зумовило зростання обсягу простроченої заборгованості, проте через зростання загального обсягу кредитного портфеля рівень проблемних позик за зазначений період суттєвих змін не зазнав. Станом на 01.04.09 р. питома вага простроченої заборгованості у кредитному портфелі склала 6,50%.

Збільшення обсягів кредитування окремих клієнтів призвело до зростання концентрації кредитного портфеля банківської установи за окремими позичальниками, у тому числі відносно власних коштів. Станом на 01.04.09 р. кредити, надані 20 найбільшим позичальникам, формують 65,1% кредитного портфеля банківської установи (станом на 01.10.08 р. – 71,8%), проте за останнє півріччя суттєво (з 277,8% до 329,5%) зросло співвідношення таких кредитів до капіталу I рівня АКБ «Інтеграл». Суттєвих перегруповань у галузевій структурі кредитного портфеля АКБ «Інтеграл» у зазначеному періоді не відбулося. При цьому питома вага кредитів, наданих компаніям жодної з галузей економіки, не перевищує 40% від загального обсягу кредитів підприємств.

Діяльність на ринку цінних паперів АКБ «Інтеграл» здійснює відповідно до отриманих ліцензій, а його портфель цінних паперів має помірну диверсифікацію

¹ З урахуванням субстандартних кредитів

за емітентами. Банк проводив комерційні та комісійні операції на ринку цінних паперів. Протягом зазначеного періоду Банком було реалізовано значний обсяг цінних паперів, у результаті чого значно зменшилась частка інвестиційного портфеля у активах АКБ «Інтеграл» та змінилася його структура. На початок II кварталу 2009 року портфель цінних паперів формує лише 2,2% кредитно-інвестиційного портфеля АКБ «Інтеграл» та на 71% складається із цільових облігацій однієї компанії, з терміном погашення у травні 2013 року¹.

Загальне зниження ліквідності банківської системи не чинило суттєвого впливу на діяльність банківської установи. Банк підтримував достатній обсяг високоліквідних активів, що за умови перегрупувань у структурі його пасивної бази (зростання обсягу строкових пасивів) викликало тимчасовий профіцит короткострокових активів. При цьому на ліквідність АКБ «Інтеграл» негативний вплив зберегла низька диверсифікація залучених ресурсів та розміщених коштів за окремими контрагентами.

Діяльність банківської установи є прибутковою. АКБ «Інтеграл» підтримує прийнятні показники прибутковості, навіть за високої питомої ваги витрат, не пов'язаних з основною діяльністю. Враховуючи негативні тенденції, які останнім часом спостерігаються на фінансовому ринку, в подальшому на ефективність діяльності суттєвий тиск можуть чинити зростання вартості ресурсів та можливе погіршення якості активів.

Протягом аналізованого періоду суттєвий вплив на рівень виконання планових фінансових показників мало поглиблення кризових явищ в економіці країни та банківській системі, стрімке падіння курсу національної валюти та вплив регуляторних дій Національного банку України. Це спричинило погіршення якості активів і перерозподіл активів та ресурсів банку за джерелами та напрямками розміщення, та, відповідно, мало вплив на структуру доходів та витрат. Стратегія Банку суттєвих змін не зазнала.

¹ Банк має намір утримувати зазначені облігації у інвестиційному портфелі до кінця 2009 року

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АКБ «Інтеграл» підтверджено на рівні **uaBBB-** (попередній), прогноз **«стабільний»**.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Коноплястий

Провідний фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансових установ

В.О. Шулик

Додатки

Дані балансу АКБ «Інтеграл», млн. грн.

Показник	01.01.05	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	01.04.08	01.07.08	01.10.08	01.01.09	01.04.09
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	14,39	18,12	28,28	20,74	25,54	39,25	31,20	46,25	42,34	41,73	21,56	34,28
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти в інших банках	66,52	45,90	67,70	83,41	108,85	120,29	132,89	169,79	230,35	173,72	157,14	145,25
Кредити клієнтам	127,73	147,42	235,86	252,98	270,42	264,70	270,43	241,84	250,42	310,82	369,62	405,99
Цінні папери	22,83	28,60	29,19	29,15	29,69	41,75	42,75	41,39	27,32	25,53	15,75	11,68
Довгострокові вкладення	1,64	1,93	3,35	3,32	3,30	3,36	3,87	3,81	3,62	4,13	4,18	4,07
Нараховані доходи	2,54	1,53	2,04	3,29	4,15	1,32	1,91	2,66	3,58	8,13	10,09	14,17
Резерви	-39,01	-15,09	-24,00	-26,14	-28,03	-31,54	-33,77	-33,93	-37,51	-38,99	-48,61	-50,26
Інші активи	1,74	9,44	5,52	4,03	4,19	5,18	4,29	8,27	4,52	3,78	4,91	6,03
Разом активів	198,39	237,86	347,92	370,78	418,10	444,31	453,57	480,08	524,62	528,85	534,63	571,22
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	41,53	28,75	51,52	88,97	104,13	89,07	105,65	131,98	47,22	82,60	60,73	101,20
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	57,54	52,41	119,77	81,49	111,00	108,16	97,55	81,81	153,29	135,24	166,03	174,89
Кошти фізичних осіб	49,56	83,10	91,46	110,09	113,52	142,69	144,40	146,19	217,06	202,82	208,95	184,29
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	18,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	1,12	1,72	2,16	3,38	4,33	5,41	5,41	5,34	5,07	5,83	6,73	5,95
Інші зобов'язання	0,76	2,79	6,36	9,22	5,78	7,86	8,33	22,01	18,85	18,33	7,62	19,20
Разом зобов'язань	150,51	187,07	271,26	293,15	338,76	353,19	361,35	387,33	441,50	444,82	450,06	485,53
Сплачений статутний капітал	39,50	39,50	62,70	62,70	62,70	62,70	62,70	62,70	62,70	62,70	62,70	62,70
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	5,06	8,38	11,29	11,29	13,96	13,96	13,96	13,96	18,01	18,01	18,01	18,01
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	2,68	0,00	0,00	0,00	4,05	0,00	0,00	0,00	3,83
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,07	0,34	10,88	11,50	10,96	0,03	0,03	0,03	0,00
Фінансовий результат поточного року	3,32	2,90	2,68	0,90	2,33	3,58	4,05	1,07	2,37	3,28	3,83	1,15
Всього власний капітал	47,88	50,79	76,66	77,63	79,34	91,12	92,22	92,75	83,12	84,03	84,57	85,69

Дані звіту про фінансові результати АКБ «Інтеграл», млн. грн.

Показник	2004	2005	2006	3 міс .2007	6 міс .2007	9 міс .2007	2007	3 міс .2008	6 міс .2008	9 міс .2008	2008	3 міс .2009
Процентні доходи	19,75	19,83	31,05	10,75	21,97	32,72	44,55	11,45	25,71	45,12	67,51	20,03
Комісійні доходи	4,11	3,50	7,80	1,85	4,31	7,58	11,60	2,79	6,12	9,36	12,46	4,55
Результат від торговельних операцій	1,54	-0,92	0,63	0,41	0,56	0,92	1,66	0,01	2,05	0,81	7,04	-0,44
Інші операційні доходи	1,28	0,39	0,22	0,05	0,37	2,23	2,40	0,33	1,53	2,53	3,08	0,06
Інші доходи	0,02	0,02	0,01	0,00	0,01	0,09	0,19	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	26,71	22,82	39,78	13,07	27,22	43,55	60,40	14,58	35,42	57,82	90,11	24,20
Процентні витрати	8,89	12,80	16,25	5,27	10,55	15,88	22,48	6,70	15,01	27,11	39,11	12,17
Комісійні витрати	0,14	0,07	0,23	0,02	0,30	0,75	1,24	0,17	0,44	0,59	0,92	0,37
Інші операційні витрати	0,89	0,93	1,25	0,65	1,34	2,23	3,37	1,19	2,41	3,79	5,49	1,25
Загальні адміністративні витрати	5,68	6,79	10,50	3,86	7,91	12,67	18,08	5,29	11,03	17,19	23,75	7,23
Відрахування в резерви	6,46	-1,35	8,45	2,37	4,32	7,76	10,00	0,11	3,77	5,15	14,78	2,00
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	1,33	0,67	0,43	0,00	0,47	0,70	1,18	0,04	0,39	0,70	2,24	0,02
Всього витрат	23,39	19,91	37,11	12,17	24,88	39,97	56,35	13,50	33,05	54,53	86,28	23,05
Фінансовий результат поточного року	3,32	2,90	2,68	0,90	2,33	3,58	4,05	1,07	2,37	3,28	3,83	1,15

